

डटेलोबाट बचौ र बचाऔ

- सलाई, लाइटरजस्ता प्रज्वलनशील वस्तु बालबालिकाले भेट्ने ठाउँमा नराखौं,
- जङ्गलमा सलाई तथा लाइटरको प्रयोग नगरौं र गनै पत्तै भए सावधानीपूर्वक प्रयोग गरी राम्रोसँग निभाऔं,
- सानो असावधानीले जङ्गलमात्र होइन आसपासका वस्तीसमेत उजाड हुन सक्छन्,
- जन, धन र वनको संरक्षण गरौं, सचेत बनी डटेलोबाट आफू पनि बचौ र अरुलाई पनि बचाऔं ।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

PRATEEK DAILY

प्रतीक

दैनिक

राष्ट्रिय 'क' वर्ग

eprateekdaily.com

निशुल्क प्रतीक दैनिक
पढ्न चाहनुहुन्छ भने लग
अन गर्नुहोस् ।
eprateekdaily.com

वर्ष ३७ २०८० चैत ११ गते आइतवार // मृत भस्म नबन्नेमा भिक्तो भैकन बल्नुछ // 2024 March 24 Sunday // मूल्य ५/- // पृष्ठ सङ्ख्या ४ // अङ्क २०५

क्यासिनोका कारण नेपाली बिचल्लीमा, प्रहरीलाई रोकियो चार महिलासहित ४८ जनाद्वारा रक्तदान

प्रस, वीरगंज, १० चैत /

पसां र बाराका तारे होटलहरूमा सञ्चालित क्यासिनोहरू अहिले नेपाली ग्राहकको आडमा चलिरहेका छन् ।

इन्टरनेशनल र होटल भिस्वामा रहेको सिएमजी क्लब क्यासिनोमा जुवा खेल्ने अधिकांश नेपाली रहने गरेका छन् । नेपालीहरूलाई प्रवेश निषेध रहेका

नेपालीहरूको निर्बाध प्रवेश प्रहरी प्रशासनसँग लुकेको छैन ।

पसां प्रहरीका प्रमुख कुमोध दुङ्गेलले पहिलो पत्रकार सम्मेलनमा क्यासिनोमा सुधार गरिने, नेपाली प्रवेशमा पूर्ण रोक लगाउने उद्घोष गरेका थिए । तर सोही दिन राति होटल भिस्वाको सिएमजी क्लब क्यासिनोमा पसां प्रहरीलाई त्यहाँका बाउन्सरहरूले प्रवेश गर्न दिएनन् । क्यासिनो सञ्चालकले नेपालीहरूलाई चोरबाटोबाट बाहिर निकालेका थिए ।

प्रहरीलाई रोकिएपछि क्यासिनोका चारजना कर्मचारीलाई पक्राउ गरिएको थियो । प्रहरीलाई समेत प्रवेश गर्न नदिने गरी क्यासिनोहरू सञ्चालनमा छन् भने त्यसका सञ्चालकहरू कति शक्तिशाली छन् बारे प्रहरी प्रमुखलाई समेत जानकारी छैन । क्यासिनोहरूमा जुवा खेल्ने धेरै नेपाली घरबारविहीन भएका छन् ।

पसांका प्रउ दुङ्गेललाई क्यासिनो बन्द गराउन अथवा नेपाली प्रवेशमा रोक लगाउन दिनुहुँदैन बढ्दै गएको छ । लाखौं, करोडौं रूपैयाँ हारी थुप्रै नेपाली बिबलबाट भएका मौखिक उजुरीको प्रहरीमा चाड छ ।

नेपालीलाई गैरकानूनी रूपमा प्रवेश गराउँदै आएका यहाँका क्यासिनोहरूले क्यासिनो सञ्चालनका लागि आधुनिक मेशीनबाट जुवा खेलाउनुपर्ने नियमावलीको पनि उल्लङ्घन गर्दै आएका छन् ।

क्यासिनोहरूमा अवैध तरीकाले तास पनि खेलाइन्छ । तासका खेलहरूमा फ्लास, किट्टी, म्यारिजलगायत रहने गरेको एकजना नेपाली ग्राहकले प्रतीकलाई जानकारी गराएको छ ।

बैककर्मी, बीमाकर्मी र विभिन्न व्यापार-व्यवसायमा रहेका व्यक्तिहरूका साथै सरकारी कर्मचारीहरू र सर्वसाधारणहरूको अहिले क्यासिनोमा जुवा खेल्नु दैनिकी बनेको छ । क्यासिनोमा नेपालीहरूलाई प्रवेश नगराउन सम्बन्धित क्यासिनो सञ्चालकहरू जिम्मेवार हुनुपर्नेमा उनीहरूले नेपालीहरूलाई नै मुख्य ग्राहक बनाएका छन् ।

क्यासिनोमा प्रहरी, प्रशासनले प्रभावकारी अनुगमन नगरेकोमा प्रहरी, प्रशासनकै मिलेमतोमा नेपालीलाई सहज प्रवेशको वातावरण बनाएको आरोप लागेको छ ।

प्रस, वीरगंज, १० चैत /

सत्यसाई सेवा सङ्गठन नेपालको आयोजनामा शनिवार वीरगंजको घण्टाघरमा रक्तदान कार्यक्रम सम्पन्न भएको छ ।

रक्तसञ्चार केन्द्र, वीरगंजका प्राविधिक प्रमुख सौरभराज पाण्डेयले कार्यक्रममा चारजना महिलासहित ४८

जनाले रक्तदान गरेको बताए । उनले सरस्वती श्रेष्ठ, अस्मिता चौधरी, शिला चौरसिया, सुनीता कुमारी, दीपेश यादव, मनीष मोक्तान, गोविन्द चौरसिया, सुशम उपाध्याय, उमेश साह, विशाल थापा, सन्दीप सराफ, बलिराम पाण्डे, जगदीश चौहानलगायतको सहभागिता थियो ।

नेपालीहरूलाई क्यासिनो प्रवेशमा रोक छ तर बारा जिल्लाको जीतपुरसिमरा उपमहानगरपालिकाको पाँचतारे होटल इच्छामा सञ्चालित स्माइल कलेक्सन प्रालि, पसां जिल्लाको वीरगंज महानगरमा रहेका क्लार्क रिपोर्ट, लड्स दियालोको किड्स कलेक्सन प्रालि, सुरज होटलको एक

यी क्यासिनोहरूमा भारतीयलगायत विदेशीहरूले पहिचानपत्रसहित प्रवेश गर्न पाउने व्यवस्था छ । नेपाली वर्जित भएपनि क्यासिनो चलाउन नेपालीहरूलाई प्रवेश दिने गरिएको छ । अहिले यी क्यासिनोहरूका ग्राहकमा ८० प्रतिशतभन्दा बढी नेपाली हुने गरेको स्रोतको दाबी छ । पसां र बाराका क्यासिनोहरूमा

भारतमा सस्तो भएर बोइलर कुखुराको तस्करी बढ्दो

सुग्रीव साह, भिस्वा, १० चैत /
सशस्त्र प्रहरीले भारतबाट भित्रिएका

भारतको सिकटाबाट ल्याएको ८० थान (२५० किलो) बोइलर कुखुरा सशस्त्र

इन्चार्ज दीपकराज बस्नेतले बताए । उनले सरोकारवालाहरूको रोहबरमा बरामद

। भिस्वाको बजारमा भास्मा कारोबार हुने गरेको छ र सिकटाभन्दा प्रतिकिलो भार १० बढी लिएर बिक्री गरिन्छ । भारतीय बजारमा बोइलर कुखुरा नेपालभन्दा निकै सस्तोमा बिक्री हुँदै आएकोले त्यहाँ उत्पादित बोइलर कुखुरा चोरबाटो नेपाल भित्रिने गरेको हो । पसांका अन्य पालिकाहरूमा बोइलर कुखुराको मासु प्रतिकिलो रु ३५० सम्म पर्छ । भारतमा प्रतिकिलो रु २४० मा पाइने हुनाले बोइलर कुखुरा र मासु भारतबाट तस्करी गरिन्छ ।

राति ठूलो परिमाणमा बोइलर कुखुरा तस्करी गरी नेपाल भित्रिने गरेको छ । सीमामा रहेका सशस्त्र र जनपद प्रहरीको मिलेमतोमा कुखुराको तस्करी हुँदै आएको छ । तर देखाउनका लागि भने बिहान सानातिना व्यापारीहरूले ल्याउने बोइलर कुखुरा बरामद गर्ने, मानिस र सवारीसाधन लेनदेनमा छाड्ने र बोइलर कुखुरालाई सरोकारवालाहरू राखेर नष्ट गर्ने गरिन्छ ।

बोइलर कुखुरा नष्ट गरिँदै । तस्वीर: प्रतीक

बोइलर कुखुरा भिस्वा नाकाबाट बरामद गरेर नष्ट गरेको छ ।

प्रहरी बोर्डर आउट पोस्ट भिस्वाले बरामद गरेको सशस्त्र प्रहरी भिस्वाका

बोइलर कुखुरा खान्डो खनेर पुरी नष्ट गरिएको बताए ।

भारतको सिकटामा जिउँदो बोइलर कुखुरा प्रतिकिलो भार ११० मा पाइन्छ । मासु भने भार १५० प्रतिकिलोमा पाइन्छ

मधेस प्रदेशको मन्त्रिपरिषद् विस्तार

प्रस, वीरगंज, १० चैत /
मधेस प्रदेशका मुख्यमन्त्री

मन्त्रीहरूमा राजकुमार लेखी (गृह, सञ्चार तथा कानून), शत्रुघ्न सिंह

सरोजकुमार यादवले शनिवार मन्त्रिपरिषद् विस्तार गरेका छन् ।

सत्ता समीकरण फेरिएपछि सरकारमा आएको एमालेका तर्फबाट तीनजना मन्त्री र एकजना राज्यमन्त्री थप गरी आज मुख्यमन्त्री यादवले मन्त्रिपरिषद् विस्तार गरेको उनको निजी सचिवालयले जनाएको छ ।

(स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या) र प्रमोदकुमार जयसवाल (शिक्षा तथा संस्कृति) छन् भने राज्यमन्त्रीमा केशव राय (स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या) छन् ।

नवनियुक्त मन्त्रीहरूले आजै प्रदेश प्रमुख सुमित्रा सुवेदी भण्डारीबाट पद तथा गोपनीयताको शपथ लिएका छन् । राज्यमन्त्री रायलाई भने मुख्यमन्त्री यादवले शपथ गराएका थिए ।

ग्रामीण पत्रकारको आयोजनामा घैला फोड कार्यक्रम

प्रस, पोखरिया, १० चैत /

ग्रामीण पत्रकार समाज पसां र आकाश एफएमको आयोजनामा शनिवार

प्रद्युम्न चौहानले होलीमा घैला फोड कार्यक्रमले मधेसको संस्कृति र परम्परा झल्कने बताउँदै यसबाट छुट्टै किसिमको

निरन्तरता प्रदान गर्ने आश्वासन पनि दिए ।

ग्रामीण पत्रकार समाज पसांका अध्यक्ष धर्मेन्द्र चौरसियाको अध्यक्षतामा भएको कार्यक्रममा पूर्वनगरप्रमुख दीपनारायण रौनियार, वडाध्यक्षहरू लक्ष्मण साह कानू, नौशाद आलम, गोवर्धन यादव, आशादेवी चौहान, नेपाल पत्रकार महासङ्घ पसांका अध्यक्ष अनुप तिवारीलगायतले मन्तव्य व्यक्त गरेका थिए ।

घैला फोड कार्यक्रममा ५२ जना सहभागी थिए भने १५ जनाले घैला फोडेका थिए र उनीहरूलाई पुरस्कृत गरिएको थियो । कार्यक्रममा सुदीप चौरसियाले स्वागत र सुरेन्द्र सिंहले सहजीकरण गरेका थिए ।

पोखरियामा होलीमिलन समारोह तथा घैला फोड कार्यक्रम सम्पन्न भएको छ ।

पोखरिया नगरपालिकाका प्रमुख

मनोरञ्जन हुने बताए । उनले पोखरियामा घैला फोड कार्यक्रम आफ्नो कार्यकालमा पहिलोचोटि गरिएको भन्दै आयोजकलाई धन्यवाद दिए । उनले यो कार्यक्रमलाई

तस्वीर: प्रतीक

बताएका छन् ।

नगरपालिकाले आयोजना गरेको होलीमिलन कार्यक्रममा नगरप्रमुख चौहानले एमालेको साथमा नयाँ समीकरणको सरकार गठन भएपछि आफू पोखरियाको विकासका लागि पार्टी अध्यक्ष केपी शर्मा ओली, उपप्रधान तथा भौतिक पूर्वाधारमन्त्री रघुवीर महासेठ, उपप्रधान तथा गृहमन्त्री रवि लामिछाने, कृषिमन्त्री ज्वालाकुमारी साह, भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरीबी निवारण

सबैले आश्वस्त पारेको जानकारी गराए । हामी पोखरियाको विकासका लागि निरन्तर प्रयासमा छौं, विकासको कुरा एकैपटक सम्भव पनि नहुने बताउँदै उनले आफूले गरेका वाचाहरू पूरा हुने बताए । उनले होली पर्वलाई सभ्य र भव्य तरीकाबाट मदिरारहित मनाउन आग्रह गरे ।

उनले आपसी भाइचारा, सद्भाव बनाएर कसैसँग वैमनस्यता नराखी रङ्गको पर्व होली मनाउन आग्रह गरे ।

कार्यक्रममा उपप्रमुख रूबी ठाकुर, निमित्त प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत अजय श्रीवास्तव, प्रशासन तथा योजना प्रमुख सञ्जय पाण्डे, शिक्षा शाखा प्रमुख विजय झा, वडाध्यक्ष, वडा सदस्य, कार्यपालिका सदस्य, कर्मचारीहरूको सहभागिता थियो ।

फागु पूर्णिमा
(होली)को

अवसरमा सम्पूर्ण पाठकवर्ग,
विज्ञापनदाता, स्तम्भकार,
लेखक, संवाददाता, पत्रिका
वितरक एवं शुभेच्छुकहरूमा
हार्दिक मङ्गलमय
शुभकामना ।
हाको गेट चैत १५ गते बिहीवार
हुनेछ ।

प्रतीक दैनिक परिवार

विचारसार र सूक्तिहरू

मानव हरेक घरमा जन्मिन्छ, तर मानवता कतैकतै मात्र जन्मिन्छ ।

प्रकाशक	: प्रतीक प्रकाशन समूह प्रा. लि. . वीरगंज-११
प्रधान सम्पादक	: जगदीशप्रसाद शर्मा
व्यवस्थापक/सम्पादक	: विकास शर्मा
सम्पादक	: शत्रुघ्न नेपाल/ खड्गबहादुर श्रेष्ठ (प्रताप)
समाचार सम्पादक	: आरके पटेल
बारा विशेष प्रतिनिधि	: गम्भीरा सहनी
मुद्रक	: प्रतीक प्रकाशन समूह प्रा. लि. (अफसेट छापाखाना)
निर्मिति सिनेमा हल रोड, वीरगंज-११ (नेपाल), पोस्ट बक्स नं. ७८, फोन नं. ०९१-५२५९२२, ५२३९०५	
email: prateekdaily@gmail.com, prateekdaily@yahoo.com	
Website: www.prateekdaily.com	

महामानव जागरणको समय

वर्तमान समय एउटा अभूतपूर्व चुनौती लिएर मानवताका सामु उपस्थित भएको छ । यो चुनौती वर्तमान वातावरणमा व्याप्त अन्धकारमा प्रतिबन्ध लगाउने माग लिएर उपस्थित भएको हो ।

इतिहास साक्षी छ, जबजब वातावरणमा व्याप्त अन्धकारको प्रभाव तीव्ररूपमा बढे, तब एकातिर त्यस

आजको समयमा जस्ता घटनाहरू घट्दछन्, जस्ता खबरहरू समाचारपत्रमा पढ्न पाइन्छ र जस्ता कुराहरू मानिसबाट सुन्न पाइन्छ, त्यसबाट त एउटै अर्थ निस्कन्छ कि आजको मानिसले मानवताको सिद्धान्त मात्र बिसिसकेको छैन, अपितु त्यसको परित्याग नै गरिसकेको छ । यस्तोमा कसैले सोधोस् कि यसको परिणाम के भयो ? परिणाम

संसारको दौडमा तात्कालिक फाइदाको लोभ त छ, तर के यो सत्य होइन कि ब्याधाको जालमा तात्कालिक लाभकै आशामा पक्षीहरू पनि फस्न पुग्छन् । सांसारिक लालचको लोभलाग्दो दौडको अन्त दुःख, कष्ट, पीडाबाहेक अरु के पो हुन सक्छ र ?

कुडुरोले हामीलाई आफ्नो आतङ्कले आतङ्कित पार्दछ भने दोस्रोतिर जो जाग्रत आत्माहरू छन्-यस समयले तिनीहरूसँग तिनको जागरणका लागि प्रार्थना पनि गर्दछ । ध्यानले सुन्ने हो भने वर्तमान परिस्थितिहरूको एउटै पुकार छ र त्यो के भने यी परिस्थितिहरू जाग्रत आत्माहरूबाट प्रकाश अवतरणको गुहार लगाइरहेका छन् ।

यस्तो किनभने आज जुन बाटोबाट, जुन गल्लीबाट र जुन मार्ग भएर मानवताको यो लश्कर हिँडिरहेको छ- ती बाहिरबाट उत्थान र प्रगतिको देखिए पनि वस्तुस्थितिमा पतन र पराभवको मार्ग हो ।

बाहिरबाट देखावटी, बाहिरबाट शोभायमान, बाहिरबाट शृङ्गार भलै उन्मत्तजस्तो देखियोस्, श्रेष्ठता ठानियोस् तर भित्रबाट भने सबै खोक्रा प्रतीत हुन्छन् । आजको उन्मत्तिको यथार्थबाट त्यसै पनि सबै परिचित छन् ।

त्यस यथार्थलाई अनुभूत गर्नका लागि हामीलाई बाहिरी ज्ञान होइन, अपितु आन्तरिक अनुभूतिको आवश्यकता छ । के हामीलाई यति पनि थाहा छैन कि यो बाहिरी वैभावको आडम्बर असलमा भित्रको पराभवको प्रमाण हो ? जुन तीव्रताले वैभव तथा कामनाहरूको जालो पसारिएको छ-त्यति नै तीव्रताका साथ मानवीय चिन्तन शैलीमा स्वार्थ, नीचता, क्षुद्रपना र सङ्घर्षता बढेको छैन ? के हामीलाई थाहा छैन मानिसको थैली जति छिटो भारी भएको छ, त्यति नै तीव्ररूपमा मनकारी भाव बिदा भइसकेको छ ?

यो सत्य हो कि धन बढेको छ, साधन बढेको छ, तर के यो पनि सत्य होइन कि त्यसैका साथ मानिसको विलासिता पनि बढेको छ । पारस्परिक स्नेह र विश्वासको स्थान शक, सन्देह र कठोरताले ओगटेको छ ।

चरित्र र इमानदारी, आस्था र सद्भाव यति तीव्रताका साथ मानिसको व्यक्तित्वबाट बिदा भइरहेका छन् कि यदि कसैले गलतिले मात्रै पनि भरोसा गयो भने केही दिनमै धोखा खान्छ । पुलिस-प्रशासनको उपस्थितिका बावजूद अपराधको सङ्ख्यामा विशेष फरक आएको देखिँदैन । समस्या स्पष्ट छ- आजको मानिसको मनमा न समाजको सङ्केत छ, न प्रशासनको भय, न ईश्वरीय न्याय-व्यवस्था र प्रकृतिको कर्मफल विधानमा नै अलिकति पनि भरोसा शेष छ ।

यस्तो भयो कि मानिसको जीवन जटिल भएको छ, त्यसको स्वरूप यति सङ्घर्षमय भएको छ कि प्रत्येक मानिस आआफ्नो समस्यामा अल्झेको देखिन्छ ।

जे घटित भएको छैन-त्यो घटित हुने डर लिएर मानिस बाँचिरहेको छ । उसका मनमा तमाम किसिमका शङ्का-कुशङ्का, परेशानी र उलझनहरू छन् । सोच्नुपर्ने कुरा के हो भने यति साहो भगडा-भन्फटका बीच कोही कसरी सुख र शान्ति प्राप्त गर्न सक्छ ? यति धेरै दबाव भएले मानिसका लागि सम्भव हुँदैन, त्यसैले आत्महत्या, अवसादग्रस्त मानिसको सङ्ख्या नित्य बढिरहेको छ ।

आजको परिस्थितिमा हामीलाई बताइरहेको छ कि हिँड्ने युग बिदा भइसक्यो, अब त हामी दौड्ने युगमा बाँचिरहेका छौं । दौड्ने यस युगमा पतन र निराशा पनि हामीतिर त्यति नै तीव्रताले कूटै आइरहेका छन्-जति तीव्रताले प्रगति र विकासको आँधी चलिरहेको छ ।

स्पष्ट छ कि यदि समय छँदै यी परिस्थितिहरूको प्रतिरोध गरिएन भने यो मानवताको लश्कर यति गहिरो खाडलमा गएर भासिने छ कि फेरि उठ्नु सम्भव हुनेछैन । साथै यो पनि स्पष्ट छ कि यी परिस्थितिहरूको प्रतिरोध जाग्रत आत्मा, महामानवहरूको प्रयत्न-पुरुषार्थले मात्र सम्भव छ । असल आत्मा जाग्रत नभएसम्म यो महती पुरुषार्थ हुन सक्ने सम्भावना पनि छैन ।

आजको वातावरण महामानवहरूका लागि त्राहित्राहि गरिरहेको देखिँदछ कि घटित देखिँदछ आकाशसम्म तिनकै जागरणको पुकारले गुञ्जायमान छ । महाकालको आवाज पनि सुनिन्छ, जसले सोधिरहेको हुन्छ-महामानवहरूको यो धरती के आज सुतिसकेको छ ? धर्तीसा र स्यालहरूको डफ्फा देखिँदछ तर सिंहेको गुफा किन खाली छ ? अनिति, अत्याचार र अनाचार सङ्घटित भएका छन् भने महामानवहरूको पङ्क्ति खाली किन छ ?

यो समय आत्मबलसम्पन्न भगीरथहरूको जागरणको समय हो, जसका तपको प्रकाशले स्वर्गबाट गङ्गालाई भूमण्डलमा अवतरणका लागि विवश परिदेओस् र आजको समयको सन्ताप एउटा होइन, सहस्रौं गङ्गा अवतरणको माग हो । त्यसैले एकजना भगीरथको जागरण आज पर्याप्त छैन- यो तपस्वीहरूको पङ्क्ति पङ्क्ति पङ्क्ति उभ्याउनुपर्ने समय हो ।

गत फागुनमा वैदेशिक व्यापार बढेको तथ्याङ्क भन्सार विभागले सार्वजनिक गरेपछि आन्तरिक अर्थतन्त्रमा सुधार आएको हो कि भन्ने आस जागेको छ । फागुनमा १ खर्ब ३२ अर्ब २७ करोड रुपियाँ बराबरको सामान आयात भएको छ । निर्यात १३ अर्ब ७८ करोड रुपियाँ बराबर भएको देखिन्छ । यो असोजपछि सबैभन्दा बढी आयात-निर्यातको आँकडा हो । तर, गत आव २०७९-८० को साउनदेखि फागुनसम्मको ८ महिनाको तुलना गर्दा यो वर्षको आयात २.६६ प्रतिशतले कम देखिन्छ । त्यतिबेला १० खर्ब ५८ अर्ब रुपियाँ बराबरको सामान आयात भएको थियो ।

पछिल्लो समय अमेरिकी डलरको भाउ बढिरहेकोले आयातको मूल्य बढेको हुन सक्दछ । त्यसो हो भने यो वास्तविक सुधार होइन । यसकारण वैदेशिक व्यापारको यो अङ्गणितलाई हेरेर सुधारमा आशावादी भए पनि यसैका आधारमा अर्थतन्त्र सुधिएको मान्न सकिन्छ । पछिल्लो समय निजी क्षेत्रले पनि बजारमा तुलनात्मकरूपमा माग बढेको बताइरहेका छन् अर्थतन्त्रले गति लिन थालेको सङ्केत मिले पनि यसमा दुक्क भएर बस्ने अवस्था भने छैन । अर्थतन्त्रको स्थायी सुधारका लागि अनेक नीतिगत सुधारको खाँचो खट्निएको छ ।

हामीकहाँ मुख्यरूपमा आयात हुने वस्तु भनेका पेट्रोल, डिजेल र एलपी ग्याँस हुन् । यस्ता वस्तुको आयात पनि घटिरहेको छ । स्वदेशमा विद्युत्को उपयोग बढेकोले यस्ता वस्तुको आयात घटेको विश्लेषण गरिएको छ । यो सकारात्मक कुरा हो । पछिल्लो समय विद्युतीय सवारी साधनको आयात बढी देखिएको छ । यसमा तुलनात्मकरूपमा कम राजस्व र पेट्रोलियमको तुलनामा कम खर्च भएकोले यो सम्भव भएको हो । तर विद्युत् महसूल र विद्युतीय सवारी साधन दुवैमा सरकारको नीति अस्थिर छ । विद्युतीय गाडीमा सरकारले कति बेला भन्सार महसूल र अन्य कर बढाइदिए हो भन्न सकिन्छ । सवारी साधनका उत्पादकहरू विद्युतीय सवारी उत्पादनमा केन्द्रित भइरहेको अहिलेको अवस्थामा नेपालले विद्युतीय सवारी साधन भित्र्याउन र खरीदमा सहूलियत दिने हो भने पेट्रोलियम पदार्थको आयात घटाउन सकिन्छ ।

नेपालको अर्थतन्त्र बलियो बनाउन

जलविद्युत् यस्तो उपाय हो, जो अर्थतन्त्रका प्रत्येक अवयवको उत्थानको औजार बन्न सक्दछ । नेपालको व्यापार घाटाको मुख्य अंश पेट्रोलियम पदार्थको आयात हो ।

सकारात्मकरूपमा तर परोक्ष परिरेको हुन्छ । यसमा हेक्का पुर्‍याउनु जरुरी छ । कस्ता उत्पादनलाई अधि बढाउने भन्नेमा स्पष्ट दृष्टिकोणको अभाव छ ।

विनियमको सञ्चिति र शोधान्तर बचत हो । तर, यो आँकडालाई जसरी व्याख्या गरिएको छ, त्यस अनुसार सहज भने होइन । वैदेशिक रोजगारमा गएका

समयान्तर

ओमप्रकाश खरेल
omkhanal@gmail.com

अर्थतन्त्र चलायमान बनाउन सरकारले प्रभावकारी नीति ल्याउन सकेको छैन । टालटुले र कर्मकाण्डी नीतिले मौजुदा समस्याको निकास दिने क्षमता राख्दैन । आय र व्ययमा देखिएको असन्तुलनको समाधान र दीर्घकालीन आर्थिक स्थायित्वका निम्ति उपयुक्त योजनाको खाँचो छ ।

अहिले स्वदेशमा जलविद्युत् उत्पादनमा सुधार आएको छ । यस्तोमा विद्युत् खपत बढाउने हो भने व्यापार घाटामा स्वतः सुधार आउँछ । नेपाल विद्युत् प्राधिकरण विद्युत्को बजार खोज्न भौतारिइराखेको छ । यस्तोमा स्वदेशमै खपत बढाउन सकिने प्रशस्तै क्षेत्रहरू छन् ।

यतिखेर विद्युत् महसूल बढाउने तयारीका कुराहरू आइरहेका छन् । महसूल महँगो भयो भने उपभोक्ताले खपत घटाउँछ । विद्युत् खपत घट्दा पेट्रोलियम पदार्थको आयात बढ्ने निश्चित छ । विद्युत् उत्पादन बढिरहेको र निकासी नभएर खेर जाने अवस्थामा महसूल घटाएर खपत प्रवर्द्धन गर्ने नीति लिनुपर्दछ । उद्योगमा सस्तो बिजुली उपलब्ध गराउँदा उत्पादन, उत्पादकत्व, रोजगार, आयकर, आयात प्रतिस्थापन, उत्पादनको प्रतिस्पर्धी क्षमतामा वृद्धिजस्ता बहुआयामिक सकारात्मक प्रभाव देखिन्छ ।

उद्योग विद्युत् खपतको मुख्य क्षेत्र हो । उद्योगीहरूले अहिले पनि डिजेल प्रयोग गरिरहेका छन् । उनीहरू भारतमा निकासी गर्ने दरमा हामीलाई नै विद्युत् देउ पनि भनिरहेका छन् । सरकारले उत्पादनको क्षेत्रमा विद्युत्मा सहूलियत दिने हो भने नेपाललाई सस्तो ऊर्जा उपलब्ध हुने देशको रूपमा ब्रान्डिङ गरेर आन्तरिक र बाह्य लगानी आकर्षित गर्न सकिन्छ । औद्योगिक उत्पादनका क्षेत्रमा लगानी बढाउन सकिन्छ ।

विद्युत्को खपतले पर्यावरणमा पनि सकारात्मक प्रभाव पर्छ । अतः सरकारले विद्युत्को भाउ बढाउने होइन, अझ सस्तो बनाएर खपत बढाउने उपाय गर्नुपर्दछ । धरायशी खपत बढाउन प्रभावकारी मात्र होइन, क्रान्तिकारी सुधार नीति चाहिँदछ । विद्युत्मा दिइने प्रत्यक्ष सहूलियतको लाभ अर्थतन्त्रका प्रत्येक अवयवहरूमा

आन्तरिक स्रोतमा आधारित उद्यमलाई प्रोत्साहन गर्ने नीति चाहिँदछ । कृषिप्रधान अर्थतन्त्र भनिएको देशमा मुख्य खाद्यान्नको आपूर्ति नै आयातको भरमा चलेको छ । बर्सिन् खर्बौं रुपियाँको खाद्यान्न आयात भइराखेको छ । कृषिलाई उत्पादनसित आबद्ध गर्नुपर्दछ । तुलनात्मक लाभमा आधारित कृषि उद्यम अबको उद्देश्य बन्नुपर्दछ । यसलाई उद्यमको रूपमा अधि बढाउनुपर्दछ । स्वदेशी उद्योगमा प्रशोधनको तह जति बढी भयो, मूल्य अभिवृद्धि र रोजगारमा त्यसको योगदान त्यति नै बढी हुन्छ ।

सरकारी अभ्यास हेर्दा आर्थिक क्षेत्रमा देखिएका मौजुदा सूचक सुधारका निम्ति विदेशी विनियमदेखि विलासिताका वस्तु वा अन्य अल्पकालीन उपायमा मात्रै बढी एकोहोरिएको भान हुन्छ । स्वदेशी उत्पादन र उपभोक्ता-संस्कृति अधि बढाउने अभियान सञ्चालन गर्नुपर्दछ । अहिले देखिएको सङ्कट समाधानका निम्ति तत्कालीन उपायमा केन्द्रित हुनुपर्दछ । अहिलेसम्म थोरै भए पनि नेपालको निर्यात व्यापारमा खानेतेलले भरथेग गरेको थियो । निकासीमा असहजता आइराखेको अवस्थामा यसलाई कसरी निकासीयोग्य बनाउन सकिन्छ भन्नेमा तत्कालै कदम चलाउनुपर्दछ । नेपालको सबैभन्दा ठूलो व्यापार साभेदार मात्र नभएर निर्यात गन्तव्य पनि भारत नै हो । अहिलेसम्म भारतमा लगाइएको उच्च दरको सीमा करको अन्तरमा निकासी सम्भव भएको थियो । अब भारतले सीमा कर घटाएर उत्पादन सस्तो बनाएकाले नेपालले ऊर्जा, करमा सहूलियतदेखि नगद अनुदान दिएर भए पनि तत्कालका लागि निकासी गर्न लगाउनुपर्दछ ।

सरकारले अर्थतन्त्रमा सुधारको रूपमा देखाउने अर्को तथ्याङ्क भने विदेशी

युवाहरूले पठाएको रेमिट्यान्स भित्रिएको छ । आन्तरिक बजारमा माग नभएपछि आयात भएको छैन । बाहिरबाट डलर आउने, तर बजारमा मन्दी भएपछि माग नबढ्ने अवस्था छ । यसले रकम थुप्रिदा वैदेशिक विनियम बढी देखिने नै भयो । रकम आउने र खपतका लागि बाहिर नजाने भएपछि शोधान्तर त सुधार देखिन्छ । यस्तो सुधारलाई सबल अर्थ सुधार मान्न सकिन्छ । सरकारले अर्थतन्त्रलाई लयमा ल्याउन तत्कालै प्रभावकारी कदम नचाल्ने हो भने यस्तो कृत्रिम सुधारले आर्थिक दुर्घटनाको जोखिम बढाइराखेको छ ।

हामी जसले पठाएको रेमिट्यान्सलाई सुधारको आधार देखिरहेका छौं, उही युवा पलायन बजारमा मन्दीको एउटा मुख्य कारणको रूपमा उभिएको छ । युवाजति विदेश गएपछि आन्तरिक बजारका उपभोक्ता घटेका छन् । यो गम्भीर चिन्ताको विषय हो । सरकारले अर्थतन्त्रलाई दिगौरूपमा लयमा फर्काउने हो भने अब वैदेशिक रोजगारलाई सन्तुलित बनाएर युवा पलायन रोक्ने रणनीति बनाउन ढिला भइराखेको छ । अहिले खेतीयोग्य जमीन बाँफो छोडेर युवाहरू वैदेशिक रोजगारमा भौतारिइराखेका छन् । कृषिलाई उद्यमसित जोडेर स्वदेशमै पर्याप्त रोजगारका अवसर सृजना गर्न सकियो भने विप्रेषण भित्रिएन भनेर चिन्तित हुनुपर्दैन । अर्थतन्त्र चलायमान बनाउन सरकारले प्रभावकारी नीति ल्याउन सकेको छैन । टालटुले र कर्मकाण्डी नीतिले मौजुदा समस्याको निकास दिने क्षमता राख्दैन । आय र व्ययमा देखिएको असन्तुलनको समाधान र दीर्घकालीन आर्थिक स्थायित्वका निम्ति उपयुक्त योजनाको खाँचो छ ।

बजेट घाटा एक खर्ब ३७ अर्ब, व्यापार घाटा नौ खर्ब २९ अर्ब

काठमाडौं, १० चैत / रासस मुलुकको अर्थतन्त्रको बाह्य क्षेत्रमा बिस्तारै सुधार देखिन थाले पनि सार्वजनिक वित्त व्यवस्थापनको क्षेत्र भने अझै चुनौतीपूर्ण देखिएको छ । सरकारको आम्दानी तथा खर्च, सार्वजनिक ऋण व्यवस्थापन, सरकारी कोष तथा साधन स्रोतको परिचालन लगायत क्षेत्रमा अनेकौं समस्या मुलुकले भोगिरहेको छ ।

अर्थमन्त्री वर्षमान पुनले सार्वजनिक कार्यक्रममा सार्वजनिक वित्त व्यवस्थापनको क्षेत्रमा समस्या रहेको र त्यसलाई सुधार गर्ने विषय आफ्नो पहिलो प्राथमिकतामा पर्ने बताएकी थिए । यही चैत ३ गते राष्ट्रिय वाणिज्य

त्यसै पनि सफलताका अधिकारी ती मात्र बन्न सक्दछन्, जसले सही समयमा सही निर्णय लिन सक्छन् । समय बितेपछि पुरुषार्थ देखाउनेहरू त हाँसोका मात्र पात्र बन्दछन् ।

आजको देवासुर सङ्ग्रामका यी परिस्थितिहरू हामीसँग व्यक्तित्वगत स्वार्थ र महाकालको आवाहनमध्ये कुनै एउटा वरण गर्ने माग गर्दछन् । ईश्वरीय पुकारले घरीघरी यही दोहान्याइरहेको छ कि देख्दा कष्टसाध्य भए पनि धर्मका साथ रहने मानिस कहिले घाटामा परेन । आदर्शप्रति निष्ठा, ईश्वरप्रति आस्था र गुणदेवको

बैंकले आयोजना गरेको 'आरबिबिएल म्यानेजमेन्ट कन्फ्रन्स २०२४'मा अर्थमन्त्री पुनले सार्वजनिक वित्तको क्षेत्र सुधारमाफत लक्ष्य अनुसार राजस्व सङ्कलन गर्ने तथा विकास बजेट खर्च बढाउने गरी काम गर्ने बताएका थिए । हरेक औपचारिक तथा अनौपचारिक कार्यक्रममा उनले सार्वजनिक वित्त व्यवस्थापनको क्षेत्रका समस्याबारे बोल्ने गरेका छन् ।

सत्ता साझेदार पाँच राजनीतिक दलले गत मङ्गलवार सार्वजनिक गरेको 'न्युतम नीतिगत प्राथमिकता र साझा सङ्कल्प'ले पनि सार्वजनिक वित्तको दिगो व्यवस्थापनमा चुनौती रहेको उल्लेख गर्दै

आदेशप्रति समर्पण; महामानव हुनुको यति मात्र परिभाषा हो ।

इतिहास साक्षी छ कि धर्मको पथमा हिँड्ने मानिस नै देवत्वको ध्वजा फहराउने सौभाग्य वरण गर्न सक्दछ । सांसारिक स्वार्थको जुन बाटो छ-आरम्भमा त्यसले लाभ त दिन्छ, तर पछि विनाशको यस्तो व्यवस्था बनाउँछ कि त्यसबाट पार पाउनु सम्भव नै हुँदैन ।

संसारको दौडमा तात्कालिक फाइदाको लोभ त छ, तर के यो सत्य होइन कि ब्याधाको जालमा तात्कालिक लाभकै आशामा पक्षीहरू पनि फस्न

राजस्व र खर्चबीच बढिरहेको अन्तरलाई कम गर्न राजस्व सुधार, सरकारी खर्चमा मितव्ययिता, वैदेशिक सहयोगका नवीन स्रोतहरूको पहिचान र परिचालन गरिने उल्लेख गरेको छ । विभिन्न सरकारी निकायले सार्वजनिक गरेका तथ्याङ्क हेर्दा पनि सार्वजनिक वित्त व्यवस्थापनको क्षेत्र अझै चुनौतीपूर्ण देखिन्छ ।

महालेखा नियन्त्रक कार्यालयका अनुसार चालू आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को दोस्रो चौमासिक अवधिमासम्म मुलुकले एक खर्ब ३७ अर्बभन्दा ठूलो बजेट घाटा बेहोरेको छ । गत साउनदेखि फागुन मसान्तसम्मको आठ महिनाको अवधिमा सरकारको आम्दानीभन्दा खर्च

एक खर्ब ३७ अर्ब ७४ करोड ९९ लाख बढी छ ।

कार्यालयका अनुसार यो आठ महिनामा कुल एक खर्ब ६३ अर्ब ८३ करोड २९ लाख बराबर आम्दानी गर्दा सरकारले एक खर्ब एक अर्ब ५८ करोड २८ लाख खर्च गरेको छ । अर्थात् मुलुकले गर्ने आम्दानी र खर्चबीचको खाडल निरन्तर बढिरहेको छ ।

यो अवधिमा सरकारले कर राजस्वतर्फ एक पाँच खर्ब ७८ अर्ब ६७ लाख २६ हजार र गैरकर राजस्वतर्फ एक ६० अर्ब ३७ करोड ७५ लाख असुली गरेको छ भने दुई अर्ब ७५ करोड ८० (बाँकी तेस्रो पातमा)

पराक्रम हो, व्यक्तित्वको नवनिर्माणको पराक्रम हो ।

भनाइको अर्थ सरल छ, स्पष्टतः जसलाई रुखजस्तै माथि उठ्ने अभीप्सा छ, तिनमा बीउजस्तै गल्ने साहस पनि हुनुपर्छ । जसमा मातौलको प्रहार सहने आँट हुन्छ, ती ढुङ्गाको प्रतिमाको रूपमा ताछिन्छन्, अनि मात्र पुजिन्छन् । जसमा बहाव चिन्ने क्षमता हुन्छ, तिनै पौडीबाज बन्न सक्छन् । यो समय यस्तै पुरुषार्थसम्पन्न व्यक्तित्वहरूको जागरणको समय हो । यो वर्ष यही सन्देश लिएर हाम्रो द्वारमा आएर उभिएको छ ।

अन्तर्राष्ट्रिय समाचार

मस्कोमा आतङ्ककारी आक्रमणमा ६० जनाको मृत्यु

मस्को, १० चैत/सिन्धुवा

मस्कोस्थित कन्सर्ट हल (क्रोकस सिटी हल)मा बन्दुकधारीले अन्धाधुन्ध गोली चलाउँदा ६० जनाभन्दा बढीको मृत्यु हुनुका साथै १०० भन्दा बढी घाइते भएका अधिकारीहरूले शनिवार बताएका छन्।

शुक्रवार मस्कोको क्रोकस सिटी हलमा भएको आतङ्कवादी हमलामा ६० जनाभन्दा बढीको मृत्यु भएको रूसको अनुसन्धान समिति (आइसिएआर)ले पुष्टि गरेको छ।

आतङ्कवादी आक्रमणका कारण ६० जनाभन्दा बढीको मृत्यु भएको प्रारम्भिक पुष्टि आइसिएआरले गरेको हो। घाइतेहरूको अवस्था गम्भीर रहेकाले मृतकको सङ्ख्या बढ्न सक्ने आइसिएआरले शनिवार बताएको छ।

आन्तरिक मामिला मन्त्रालय र सङ्घीय सुरक्षा सेवाको परिचालन एकाइहरूसँग आफ्ना अनुसन्धानकर्ताले मिलेर काम गरिरहेको आइसिएआरले जनाएको छ।

मृतकको शवको जाँच भइरहेको छ भने अपराधस्थलबाट हतियार र गोलाबारुदसहितका सामग्री प्रमाणस्वरूप जफत गरिएको छ।

घटनास्थलमा रहेका आरआइए नोभोस्ती समाचार संस्थाका संवाददाताका अनुसार नकाबधारी आतङ्ककारीहरू शुक्रवार एकासि भवनभित्र पसेर गोली चलाउनुका साथै भीडमा विस्फोटक पदार्थ फर्चाएका थिए।

मस्कोको उत्तरी क्रान्तो गोस्क उपनगरमा रहेको क्रोकस सिटी हलमा आतङ्कवादी धुवाँको मुस्तो भरिएको

र त्यसपछि आगोको ज्वाला फैलिएको थियो।

जानकारी दिए।

आक्रमणमा घाइते भएका ११० जना

तस्वीर: एजेन्सी

आक्रमण हुँदा घटनास्थलमा पुगेका सङ्घीय सुरक्षा एकेडमीले भने, "कन्सर्ट शुरू हुनुभन्दा केही समय पहिले एकासि गोली र भीडमा व्यापक कोलाहल सुनिएको थियो। होहल्लाको लगत्तै त्यहाँ स्वचालित हतियारबाट गोली चलाइएको थाहा भयो।"

उनले भने, "सम्भवतः यो रूसको इतिहासमा निकै विनाशकारी आतङ्ककारी आक्रमणमध्ये एक हो।"

मानिसहरू आपत्कालीन निकासार्थ दौडिदै गर्दा कन्सर्टमा जानेहरू एकअर्काको टाउकोमा चढेर बाहिर निस्किएको उनले बताए।

रूसी समाचार संस्थाका अनुसार रूसको अनुसन्धान समितिले शनिवार ६० जनाभन्दा बढीको मृत्यु भएको जनाएको छ।

रूसका स्वास्थ्यमन्त्री मिखाइल मुराशकोले पाँच बालबालिकासहित ११५ जनालाई अस्पताल भर्ना गरिएको र तीमध्ये एकजनाको अवस्था गम्भीर रहेको

व्यस्क व्यक्तिमध्ये ६० जनाको अवस्था गम्भीर छ।

राष्ट्रपति भ्लादिमिर पुटिनका प्रवक्ता दिमित्री पेस्कोभले रूसी समाचार एजेन्सीहरूलाई अधिकारीहरूले आतङ्कवादी आक्रमणको अनुसन्धान शुरू गरेको बताएका छन्। राष्ट्रपति भ्लादिमिर पुटिनले आतङ्कवादी आक्रमणपछि निरन्तर घटनाबारे जानकारी लिइरहेको बताइएको छ।

रूसको नेशनल गार्ड घटनास्थलमा रहेको र आक्रमणकारीको खोजी भइरहेको जनाइएको छ। एएफपीका एक संवाददाताले खोजी कुकुरसहित प्रहरी अधिकारीहरूले भवनको छेउमा पार्किङ गरिएका सवारीसाधनहरूको निरीक्षण गरिरहेको देखेको बताए।

इस्लामिक स्टेट समूहले आफ्ना लडाकूहरूले मस्कोको बाहिरी इलाकामा ठूलो जमघटमा आक्रमण गरेको र उनीहरू सकुशल आफ्नो अखडामा फर्किएको बताएको छ। रासस

हाइब्रिड जातको मकैको घोगामा दाना नलागेपछि खाली घोगा देखाउँदै बाग्मती नगरपालिका-४ का किसान रामविशवास महतो। बाग्मती र बरहथवा नगरपालिका क्षेत्रका धेरै क्षेत्रफलमा लगाइएको हाइब्रिड जातको मकैमा दाना लागेको छैन। तस्वीर: सिंगबहादुर थापा/रासस

अझै तीन दिन पानी पर्ने पूर्वानुमान

काठमाडौं, १० चैत/रासस

कोशी, मधेश, बाग्मती र गण्डकी प्रदेशमा तीन दिनसम्म अझ वर्षाको सम्भावना रहेको मौसम पूर्वानुमान महाशाखले जनाएको छ।

हाल पश्चिमी न्यून चापीय प्रणाली तथा भारतको उत्तरपूर्व आसाम र आसपासका क्षेत्रको न्यून चापीय प्रणालीको प्रभावले तीन दिनसम्म पानी पर्ने महाशाखाको पूर्वानुमान छ।

मौसमविद् गोविन्द झाका अनुसार

देशभर आंशिकदेखि साधारणतया बदली रहेको तथा कोशी, बाग्मती र गण्डकी प्रदेशका केही स्थानमा तथा मधेश प्रदेशका एक/दुई स्थानमा मेघगर्जन, चट्याउडसहित हल्का वर्षा भएको छ। "कोशी प्रदेशका केही स्थान, मधेश, बाग्मती र गण्डकी प्रदेशका केही स्थानमा मेघगर्जन, चट्याउडसहित हल्का वर्षाको सम्भावना

छ, बाग्मती प्रदेशका एक/दुई स्थानमा पनि सामान्य वर्षाको सम्भावना रहेको छ"—उनले भने—"कोशी, बाग्मती र गण्डकी प्रदेशका उच्च पहाडी तथा हिमाली भागका एक/दुई स्थानमा हल्का हिमपातको सम्भावना रहेकोले त्यस क्षेत्रमा दैनिक जनजीवनलागत कृषि, स्वास्थ्य, पर्यटन, पर्वतारोहण, सडक तथा हवाई यातायातमा असर पर्ने सम्भावना छ।"

लगानी सम्मेलनमा भाग लिन विश्व बैंकका उपाध्यक्षलाई निमन्त्रणा

काठमाडौं, १० चैत/रासस

अर्थमन्त्री वर्षमान पुनले आगामी वैशाख १६ र १७ गते काठमाडौंमा आयोजना हुनेगरी तयारी भइरहेको तेस्रो लगानी सम्मेलनमा भाग लिन विश्व बैंकका दक्षिण एशिया हेर्ने उपाध्यक्ष मार्टिन रेजरलाई निमन्त्रणा गरेको छ।

बिहीवार राति अर्थमन्त्री पुन र विश्व बैंकका उपाध्यक्ष मार्टिन रेजर, आकिहिको निसिओ र ग्वान्जे चेनबीच भर्चुल संवाद भएको थियो। उक्त

संवादका क्रममा अर्थमन्त्री पुनले लगानी सम्मेलनमा भाग लिनका लागि निम्ता गरेको उनको सचिवालयले जनाएको छ। उक्त संवादका क्रममा अर्थमन्त्री पुनले उनीहरूलाई औपचारिकरूपमा यसअघि नै निमन्त्रणा पठाइसकिएको स्मरण गराउँदै लगानी सम्मेलन निर्देशक समिति अध्यक्षका हैसियतले व्यक्तिगतरूपमा पनि निम्तो दिएको बताएका थिए।

जवाफमा उपाध्यक्ष रेजरले निमन्त्रणाका लागि धन्यवाद दिँदै नेपाल

र विश्व बैंकबीचको विकास साझेदारीमा थप सहकार्यका क्षेत्रबारे कुराकानी गर्न इच्छुक रहेको बताएको अर्थमन्त्री पुनको सचिवालयले जनाएको छ। लगानी सम्मेलनका लागि आवश्यक कानूनी र प्रक्रियागत सुधारका काम अघि बढेको जानकारी अर्थमन्त्री पुनले गराएका थिए। सम्मेलनलाई नेपालले अवसरका रूपमा लिएको बताउँदै उनले विश्व बैंकसहित अन्य विकास साझेदारसँगको सहकार्य आगामी दिनमा अझ सुदृढ हुने विश्वास व्यक्त गरे।

बजेट घाटा ...

लाख बराबर वैदेशिक अनुदान उठाएको छ। जबकि सरकारको वार्षिक लक्ष्य हेर्दा कर राजस्वतर्फ र १३ खर्ब पाँच अर्ब ४७ करोड ९६ लाख, गैरकर राजस्वतर्फ र एक खर्ब १७ अर्ब छ करोड २१ लाख बराबर उठाउने लक्ष्य छ।

चालू आवामा र ४९ अर्ब ९४ करोड ३० लाख बराबर वैदेशिक अनुदान सहायता लिने सरकारको योजना छ। फागुन मसान्तसम्मको कुल राजस्व असुली वार्षिक लक्ष्यको ४५ दशमलव ०८ प्रतिशत मात्रै छ। जसमध्ये कर राजस्व असुली ४४ दशमलव ३३, गैरकर राजस्व असुली ५१ दशमलव ५७ र वैदेशिक अनुदान प्राप्त पाँच दशमलव ५२ प्रतिशत मात्रै हो।

चालू आवको सुरुआती आठ महिनामा वार्षिक लक्ष्यको आधा जति पनि राजस्व उठ्न नसकेको अवस्थामा बाँकी चार महिनाको अवधिमा उठ्ने राजस्वले कसरी वार्षिक लक्ष्य प्राप्त हुन्छ भन्ने प्रश्न उठेको छ।

सरकारको आम्दानी मात्र नभई खर्चको अवस्था पनि निराशाजनक छ। चालू प्रकृतिको साधारण खर्च र सार्वजनिक ऋणको साँवा-ब्याज भुक्तानीमा हुने वित्तीय व्यवस्थातर्फको खर्चको दायित्व बढिरहेको छ भने पूँजी सृजना गर्ने विकास खर्चमा उल्लेख्य सुधार देखिन सकेको छैन।

सरकारी खर्चको अवस्था हेर्दा दोस्रो त्रैमासिक अवधिसम्ममा चालूतर्फ वार्षिक लक्ष्यको ५० दशमलव ९८ प्रतिशत अर्थात् र पाँच खर्ब ८२ अर्ब १० करोड ९९ लाख रहेको छ। पूँजीगततर्फ वार्षिक लक्ष्यको २६ दशमलव ८९ प्रतिशत अर्थात् र ८१ अर्ब २१ करोड ४८ लाख बराबर

खर्च भएको छ। यही अवधिमा वित्तीय व्यवस्था शीर्षकमा वार्षिक लक्ष्यको ४४ दशमलव ९७ प्रतिशत अर्थात् र एक खर्ब ३८ अर्ब २५ करोड ८१ लाख बराबर खर्च भएको छ।

चालू आवका लागि लागि सरकारले चालूतर्फ र ११ खर्ब ४१ अर्ब ७८ करोड ४१ लाख, पूँजीगततर्फ र तीन खर्ब दुई अर्ब सात करोड ४४ लाख र वित्तीय व्यवस्थातर्फ र तीन खर्ब सात अर्ब ४५ करोड ३६ लाख बराबर विनियोजन गरेको थियो।

गत माघ अन्तिम साता मात्रै सरकारले चालू आर्थिक वर्षको बजेटको अर्धवार्षिक समीक्षामार्फत राजस्व र खर्चको अनुमान घटाएको थियो। सुरुआती विनियोजित बजेटको ८७ दशमलव ३८ प्रतिशत अर्थात् र १५ खर्ब ३० अर्ब २६ करोड ६२ लाख बराबर मात्रै बजेट खर्च गर्नेगरी संशोधित अनुमान तय गरिएको छ। सुरुआती विनियोजनको तुलनामा चालू शीर्षकमा ८८ दशमलव ८४, पूँजीगत शीर्षकमा ८४ दशमलव १३ प्रतिशत र वित्तीय व्यवस्था शीर्षकमा ८७ दशमलव ३९ प्रतिशत खर्च हुने अनुमान सरकारको छ।

सरकारको आम्दानी र खर्चमा असन्तुलन बढ्दै जाँदा सार्वजनिक ऋणको खाडल पनि बढ्दै गएको छ। घाटा बजेट पूर्तिका लागि सरकारले आन्तरिक र बाह्य ऋण लिने गर्छ। सार्वजनिक ऋण व्यवस्थापन कार्यालयका अनुसार चालू आवको फागुन मसान्तसम्ममा नेपालको कुल सार्वजनिक ऋण र २३ खर्ब ८८ अर्ब २६ करोड नाघेको छ। यो अवधिसम्ममा आन्तरिक ऋणको दायित्व र ११ खर्ब ८५ अर्ब ८२ करोड बराबर छ भने बाह्य ऋणको दायित्व र १२

खर्ब दुई अर्ब ७३ करोड बराबर छ। गत माघपछि नेपालको आन्तरिक ऋणभन्दा बाह्य ऋणको आकार बढी देखिएको छ।

सार्वजनिक ऋण व्यवस्थापन कार्यालयका अनुसार चालू आवको आठमा महिनामा र एक खर्ब ६६ अर्ब ५८ करोड बराबर सार्वजनिक ऋण थपिएको छ। गत असार मसान्तसम्ममा कुल सार्वजनिक ऋण र २२ खर्ब २१ अर्ब ६७ करोड थियो। चालू आवको दोस्रो त्रैमासिक अवधिसम्ममा आन्तरिक ऋणको साँवा भुक्तानीमा र एक खर्ब दुई अर्ब ९७ लाख र ब्याज भुक्तानीमा र ४३ अर्ब ६७ करोड गरी कुल र एक खर्ब ४६ अर्ब ६४ करोड बराबर खर्च भएको देखिन्छ। यही अवधिमा बाह्य ऋणको साँवामा र २३ अर्ब छ करोड र ब्याजमा र पाँच अर्ब ७९ करोड गरी कुल र २८ अर्ब ८६ करोड बराबर खर्च भएको कार्यालयको विवरणमा उल्लेख छ।

सरकारको आम्दानी र खर्चको असन्तुलन तथा ऋणको चापसँगै वैदेशिक व्यापारमा देखिएको असन्तुलनमा पनि मुलुकको अर्थतन्त्रमा देखिएको मुख्य समस्या हो। भन्सार विभागको तथ्याङ्क अनुसार फागुन मसान्तसम्ममा मुलुकले कुल र नौ खर्ब २९ अर्ब ६० करोड ५२ लाख ५५ हजार बराबर व्यापार घाटा बेहोरेको छ। कुल र १० खर्ब ३० अर्ब २२ करोड २६ लाख बराबरको आयात हुँदा र एक खर्ब ६१ करोड ७४ लाख बराबरको निर्यात भएको छ। गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिको तुलनामा आयात दुई दशमलव ६६, निर्यात तीन दशमलव ९९ र व्यापार घाटा दुई दशमलव ५२ प्रतिशतले घटेको विभागले जनाएको छ।

संयुक्त राष्ट्रसङ्घका प्रमुखले गाजा भ्रमण गर्ने

गाजा, १० चैत/एएफपी

संयुक्त राष्ट्रसङ्घका महासचिव एन्टोनियो गुटेरेसले शनिवार गाजासँगको इजिप्टको सिमानाको भ्रमण गर्ने अपेक्षा गरिएको छ। महासचिव गुटेरेसको यो योजना इजरायलले अमेरिकाको समर्थनविना पनि नजीकैको शहर रफाहमा हमाससँग लड्न आफ्नो सेना पठाउने बताएपछि बनेको हो।

भ्रमणको क्रममा गुटेरेसको मानवीय युद्धविरामको आह्वान दोहोर्‍याउने योजना छ। नयाँ अन्तर्राष्ट्रिय दबाबले गाजाका अधिकांश जनसङ्ख्याले शरण लिएको

रफाहमा अहिलेसम्म इजरायललाई नियोजित स्थल आक्रमणबाट रोक्न सफल भएको छ।

यस्तो कारबाईले व्यापक नागरिक हताहत हुने र क्षेत्रमा व्याप्त मानवीय सङ्कटलाई अझ बिगानै चेतानवीका बावजूद इजरायलका प्रधानमन्त्री बेन्जामिन नेतान्याहूले आक्रमणलाई अगाडि बढाउने बताएका छन्।

संयुक्त राज्य अमेरिकाको समर्थनमा त्यसो गर्ने आशा व्यक्त गर्दै आवश्यकताको आधारमा एकलै लडाइँ गर्ने शुक्रवार इजरायल भ्रमणमा रहेका अमेरिकी विदेशमन्त्री एन्टोनी ब्लिन्केनसँग नेतान्याहूले बताए।

लगभग पाँच महिनाको लडाइँ रोक्न

रानीघाट-पोखरिया बस समिति

भिस्वा- बिहान ७:४० बजे
भिस्वा- बिहान १०:०० बजे
भिस्वा- मध्याह्न १२:०० बजे
भिस्वा- दिउँसो १:३० बजे
दसौता- दिउँसो २:३० बजे
सेढवा- दिउँसो ३ बजे
देउरिया- दिउँसो ३:१५ बजे
भिस्वा- दिउँसो ३:४० बजे

अन्तर्राष्ट्रिय प्रयासहरू तीव्र भएका छन्। हमासद्वारा सञ्चालित गाजाको स्वास्थ्य मन्त्रालयले शुक्रवारसम्म प्यालेस्टिनी क्षेत्रमा ३२ हजार ७० जनाको मृत्यु भएको र संयुक्त राष्ट्रसङ्घले आसन्न अनिकालको चेतावनी दिएको छ।

यो मानवनिर्मित प्रकोप भएको प्यालेस्टिनी शरणार्थीका लागि संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय एजेन्सी (युएनआरडब्ल्यू) का प्रमुख फिलिप लजारिनीले सामाजिक सञ्जाल एक्समा लेखेका छन्। उनले युद्धविराम र गाजामा खाद्यान्न आपूर्ति जीवन बचाउने एकमात्र समाधान भएको बताए।

तत्काल युद्धविराममा सुरक्षा परिषदको प्रस्तावको लागि पछिल्लो प्रयास शुक्रवार असफल भयो। चीन र रूसले अमेरिकी प्रस्तावलाई भिडो गरेका छन् भने यस सन्दर्भमा अरब सरकारहरूले असन्तुष्टि जनाएका छन्।

कूटनीतिक स्रोतहरूले शुरूमा शनिवारका लागि मतदानको योजना गरिएको कडा युद्धविराम प्रस्तावमा मतदान गर्न थप छलफलको लागि सोमवारसम्म स्थगित गरिएको छ। रासस

आजको राशिफल	
मेष	कुम्भ
सुसमाचार	भयबिन्ता
मिश्रु	चर्च
राज्यलाभ	अतिथिआगमन
सिंह	वक्र्या
सुशश	अलमल
तुला	वृश्चिक
प्रसन्नता	सफलता
धनु	मकर
राज्यसुख	रोगमय
कुम्भ	मीन
व्यापारवृद्धि	शत्रुपराजय

ज्योतिषी पं. छविदत्त सुवेदी, सि.सं.मा.दि.कलेया

यहाँ स्तरीय छपाईसम्बन्धी सम्पूर्ण कार्य गरिन्छ।

बिल, बूक, साता	क्यालेन्डर, ब्रोसुर, पोस्टर	विवाह कार्ड, लेटरप्याड
पुस्तक, डायरी	मिजिटिड कार्ड	फ्लेक्स, ब्यानर

प्रतीक प्रकाशन समूह प्रा. लि. (अफसेट छपाखाणा)

त्रिमूर्ति सिनेमा हल रोड, श्रीपुर, वीरगंज-११ (नेपाल), पोस्ट बक्स नं. ७५, फोन नं. ०५१-५२५१२२, ५२३१०५
email: prateekdaily@gmail.com, Website: eprateekdaily.com

झाबराहा दुग्ध सहकारीको साधारणसभा

बलिराम शुक्ला, बिस्वागुठी, १० चैत / पर्सागढी नगरपालिका-३ स्थित झाबराहा दुग्ध उत्पादक सहकारी संस्थाको शनिवार साधारणसभा सम्पन्न भएको

मकां परेको र बिक्री गरेका किसानहरूले भुक्तानी नपाएको विषयलाई आफूले उठाउँदै आएको र यो समस्याको समाधान चाँडै बताए।

साधारणसभामा अध्यक्ष कार्कीले आय रु ३३ लाख ८५ हजार छ सय र खर्च रु ३३ लाख ४२ हजार नौ सय भएको त्रैमासिक प्रगति विवरण प्रस्तुत

छ। संस्थाका अध्यक्ष योगेन्द्र कार्कीको अध्यक्षतामा भएको साधारणसभाको प्रदेशसभा सदस्य श्याम पटेलले उद्घाटन गरेका थिए। उनले किसानहरूले भोग्दै आएका समस्याबारेमा आफूले प्रदेशसभामा आवाज उठाएको बताए। उनले दूध खरीद नहुँदा किसानहरूलाई

कार्यक्रममा पर्सागढी नपाका पशु शाखा प्रमुख डा पुष्पेन्द्र साह, सहकारी प्रमुख खड्कबहादुर खत्री, अन्नपूर्ण दुग्ध उत्पादक सहकारी संस्थाका अध्यक्ष मीनबहादुर भण्डारी, सिमरा डेरी उद्योगका सञ्चालक सुदीप कँडेलगायतले साधारणसभा सफलताको कामना गरेका थिए।

गरेका थिए। बन्दसत्रले योगेन्द्र कार्कीकै अध्यक्षतामा नयाँ सञ्चालक समिति चयन गरेको छ। समितिकी उपाध्यक्ष रञ्जु लामा, सचिव विदुर उप्रेती, कोषाध्यक्ष नारायणबहादुर कुँवरलगायत छन्। कार्यक्रममा स्वागत हरि लामाले र सहजीकरण बलिराम शुक्लाले गरेका थिए।

पोखरियामा बर्थिङ सेन्टर निर्माण हुँदै

दिनेश मिश्र, वीरगंज, ९ चैत / पोखरिया नगरपालिका-१० मा बर्थिङ सेन्टरको प्रदेशसभा सदस्य प्रमोद

जयसवालले बर्थिङ सेन्टर निर्माणपछि आसपासका गर्भवती महिलाहरूलाई सहज हुने बताए। आफूने टोलमा बर्थिङ सेन्टर

प्रदेशसभा सदस्य जयसवाललाई नगरप्रमुख प्रद्युम्न चौहानले धन्यवाद ज्ञापन गरे। उनले विकासका काममा स्थानीय तहको बजेट पर्याप्त नहुने बताउँदै सडक र प्रदेश सरकारको पनि सहभागिता हुनुपर्ने बताए।

जयसवालले शिलान्यास गरेका छन्। रु २५ लाखको लागतमा छ कोठाको एक तले बर्थिङ सेन्टर निर्माण हुन लागेको हो। कार्यक्रममा प्रदेशसभा सदस्य

हुँदा गर्भवती महिलालाई अन्यत्र लैजानुपर्ने समस्या नहुने बताए। पोखरियामा बर्थिङ सेन्टर निर्माणका लागि बजेट विनियोजन गराएकोमा

कार्यक्रममा एमाले नगर अध्यक्ष विन्ध्याञ्जल ठाकुर, वडाध्यक्ष नौशाद आलम, लक्ष्मण साह कानु, झोटीमहतो कम्कर, लालदेव, नुर मियाँको सहभागिता थियो।

ग्लोबल मनि विक्रमा वीरगंजमा विभिन्न कार्यक्रम

प्रस, वीरगंज, १० चैत / ग्लोबल मनि विक्रमको अवसरमा स्टक ब्रोकर एशोसिएशन अफ नेपाल, मार्केट बैंकर एशोसिएशन अफ नेपाल, नेपाल उद्योग वाणिज्य महासङ्घ र वीरगंज पब्लिक कलेजको संयुक्त आयोजनामा वीरगंजमा चैत ८ र ९ गते दुई दिने इन्भेस्टिभल कार्यक्रम गरिएको थियो।

कार्यक्रमको उद्घाटन मधेश प्रदेशका पूर्वमुख्यमन्त्री लालबाबू राउत गद्दौले

गरेका थिए। कार्यक्रममा मधेश प्रदेश अन्तरकलेज कैपिटल मार्केट वादविवाद प्रतियोगिता, सेमिनार, फाइनेन्सियल ग्याली र सडक नाटक प्रस्तुत गरिएको बिपिसीका सहायक क्याम्पस प्रमुख अरविन्द श्रेष्ठले बताए।

घण्टाघरबाट फाइनेन्सियल ग्याली निकालेर माईस्थान मन्दिरमा पुगी सडक नाटक गरिएको थियो। सडक नाटकको उद्घाटन वीरगंजस्थित भारतीय महावाणिज्य दूतावासका वाणिज्यदूत शैलेन्द्र कुमारले गरेका थिए।

यसैगरी, मधेश प्रदेश अन्तरकलेज कैपिटल मार्केट वादविवाद प्रतियोगितामा मधेश प्रदेशका ३५ कलेज सहभागी थिए। प्रतियोगितामा वीरगंज पब्लिक कलेज प्रथम, हरि खेतान बहुमुखी क्याम्पस द्वितीय र ठाकुर राम बहुमुखी क्याम्पस तेस्रो भएको थियो।

कार्यक्रममा मधेश विश्वविद्यालयका उपकुलपति प्राडा दीपक शाक्य, वीरगंज उद्योग वाणिज्य सङ्घका अध्यक्ष अनिल अग्रवाल, नेपाल पत्रकार महासङ्घका सचिव दीपेन्द्र चौहान, नेपाल उद्योग वाणिज्य महासङ्घ मधेश प्रदेशका पूर्व अध्यक्ष गणेश लाठलगायतको सहभागिता थियो।

खेलकूदको संसार

जीतपुरसिमरा क्रिकेट कपको उपाधि मकवानपुरलाई

प्रस, जीतपुर, १० चैत / प्रथम जीतपुरसिमरा क्रिकेट कपको उपाधि मकवानपुर क्रिकेट सङ्घले जितेको छ। जीतपुरसिमरा-४ स्थित सेज क्रिकेट मैदानमा शनिवार सम्पन्न फाइनल खेलमा पर्सा क्रिकेट सङ्घलाई सात विकेटले पराजित गर्दै मकवानपुरले उपाधि उचालेको हो। टस जितेर ब्याटिङ रोजेको पर्सालाई कम योगफलमा रोक्दै मकवानपुरले सानदार प्रदर्शन गरेको थियो। सम्ह 'ए'

विजेता बन्दै फाइनलमा प्रवेश गरेको पर्साले पहिला ब्याटिङ गर्दै निर्धारित २० ओभरमा सम्पूर्ण विकेट गुमाउँदै ९० रन जोडेको थियो।

पर्साका लागि सुरज पटेलले ४५ र हासिम अन्सारीले १० रन बनाउँदा अन्य ब्याटरले दोहोरो सङ्ख्यामा रन बनाउन सकेनन्। पर्सालाई सस्तैमा रोक्ने क्रममा मकवानपुरका असीम श्रेष्ठले तीन, पियुश शर्मांले दुई, विशाल फुर्याँल र रोहित ठाकुरले समान एक-एक विकेट लिए।

पर्साले दिएको ९१ रनको लक्ष्य मकवानपुरका तक्षक सिम्खडाले ३०, विशाल फुर्याँलले १५ र सक्षम बस्ताकोटीले अविजित १४ रन बनाए। पर्साका लागि सम्साद मन्सुरीले तीन विकेट लिएका थिए।

उपाधि विजेता मकवानपुरले एक लाख प्राप्त गरेको छ भने उपविजेता पर्साले ५० हजार नगद पाएको छ। यसैगरी, मकवानपुरका शुभ कंसाकार 'प्लेयर अफ दी टूर्नामेन्ट' र बेस्टर ब्याटर घोषित भएका छन् भने खुकुरी क्रिकेट क्लब भैरहवाका सन्तोष यादव बेस्ट बलर घोषित भए। फाइनल खेलको 'प्लेयर अफ दी म्याच'को पुरस्कार मकवानपुरका विशाल फुर्याँलले प्राप्त गरे।

विजेता तथा उपविजेता खेलाडीलाई पूर्व युवा तथा खेलकूद मन्त्री एवं संविधानसभा सदस्य पुरुषोत्तम पौडेल, संविधानसभा सदस्य जयराम दाहाल, मधेश प्रदेशसभा सदस्य देवनारायण चौधरी, नेकपा एमाले मधेश प्रदेश सचिव मनोज पौडेललगायतले पुरस्कार वितरण गरेका थिए।

समापन समारोहमा आयोजकले सिमरा महिला क्रिकेट क्लबका पूर्वप्रशिक्षक विष्णु लामिछानेसहित महिला क्रिकेटर, सिमरा क्रिकेट क्लबका पूर्व कप्तान नाजिर हुसेनलाई सम्मानित गरेको थियो।

अभियान नेपालको आयोजना र जीतपुरसिमरा उपमहानगरपालिकाको सहयोगमा आयोजित प्रतियोगितामा छवटा टीमले सहभागिता जनाएका थिए।

साबिक विजेता युनाइटेडले जित्यो परवानीपुर गोल्फकपको उपाधि

राधेश्याम पटेल, परवानीपुर, १० चैत / तेस्रो परवानीपुर गोल्फकपको उपाधि वीरगंज युनाइटेड क्लबले जितेको छ। शनिवार परवानीपुर खेलमैदानमा सम्पन्न फाइनल खेलमा वीरगंजले टाइब्रेकरमा ४-३ गोलअन्तरले हेट्टौडा फुटबल एकेडेमीलाई पराजित गर्दै उपाधि जितेको हो। यसअघि निर्धारित डेढ घण्टाको खेलमा १-१ गोलको बराबरी भएपछि खेल टाइब्रेकरमा धकेलिएको थियो। खेलको ३०औं मिनेटमा वीरगंज युनाइटेडका जर्सी नं (का उदितनारायण चौधरीले पहिलो गोल गर्दै फाइनल खेलमा आफ्नो टीमलाई अग्रता दिलाएका थिए। तर खेलको ८५औं मिनेटमा हेट्टौडाका जर्सी नम्बर ३ का सकिल गुरुडले गोल गर्दै खेललाई बराबरीमा पुऱ्याए। टाइब्रेकरमा हेट्टौडाका पाँचजना खेलाडीमध्ये तीनजनाले मात्र गोल गर्न सके भने एउटा प्रहार पोस्टबाहिर गएको थियो भने अर्को गोल वीरगंजका गोलकीपरले रोकेका थिए।

त्यसैगरी, वीरगंजका पाँचजना खेलाडीमध्ये एकजनाको गोल पोस्टबाहिर गएको थियो भने चारजनाले गोल गरेका

थिए। फाइनल खेलमा उत्कृष्ट खेलाडी हेट्टौडाका सकिल गुरुड घोषित भए। उनले नगद पाँच हजारसहित मेडल र प्रमाणपत्र पाए। त्यसैगरी, प्रतियोगिताको उत्कृष्ट खेलाडी वीरगंज युनाइटेडका अमर डङ्गलले एक लाख मूल्य पर्ने विद्युतीय स्क्वटर प्राप्त गरे भने प्रतियोगिताको उत्कृष्ट गोलकर्ता वीरगंज युनाइटेडका उदितनारायण चौधरी, उत्कृष्ट मिडफिल्डर विपिन दुमिसड मगर, उत्कृष्ट डिफेन्डर सञ्जय चौधरी र उत्कृष्ट गोलकीपर दिलमणि चौधरी घोषित भए। सबैले नगद पाँच हजारसहित मेडल र प्रमाणपत्र पाए। विजेतालाई परवानीपुर गापाका अध्यक्ष रामक्षेत्रीप्रसाद कुर्मिले टुफी र दुई लाख रुपैयाँको चेक हस्तान्तरण गरेका थिए भने उपविजेता हेट्टौडा फुटबल एकेडेमीलाई वीरगंज-२१ का अध्यक्ष राधाकृष्ण रौनियार र नागमणि उपाध्यायले संयुक्तरूपमा टुफी र एक लाखको रुपैयाँ चेक हस्तान्तरण गरेका थिए। प्रतियोगिता संयोजक सुबोधकुमार श्रीवास्तवको अध्यक्षतामा सम्पन्न पुरस्कार समारोहमा लिपनीबिताका पूर्वअध्यक्ष जतनराउत कुर्मि र सदनराउत कुर्मिलगायतको सहभागिता थियो।

आजको कार्यक्रम

सि.नं.	आयोजक	कार्यक्रम	स्थान	समय
		जानकारी आएन		

फागु पर्व सभ्यरूपमा मनाऔं

- आपसी सहमतिमा उल्लासपूर्वक फागु पर्व मनाऔं,
- लोला हान्ने, पानी छ्याप्ने तथा रङ्ग दल्ने जस्ता काम जबरजस्ती नगरौं,
- सामाजिक तथा सांस्कृतिक मर्यादा र शिष्टाचारको पालना गरौं,
- हानिकारक र रसायनयुक्त रङ्गको प्रयोग नगरौं,
- मदिरा तथा लागू पदार्थको सेवन नगरौं,
- गैरकानूनी र उच्चदुर्खल व्यवहार नगरौं।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड